

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil
rândul cu litere garmond.

Reorganizarea învățământului teologic.

— De Dr. Seb. Stancă. —

I.

Imprăștarea tendințelor de a reorganiza din temelie institutele noastre teologice nu poate decât să trezească sentimente de bucurie în inimile tuturor celor ce se interesează de progresul bisericii noastre. Concluzul sinodului episcopal și proiectul d-lui prof. Dr. Lazar Iacob au fost întâmpinate cu cea mai mare simpatie și în cercurile preoților, iar atenția tuturor se îndreaptă acum asupra organelor chemate, ca să și realizeze progresul plănit.

Proiectul d-lui prof. Dr. Lazar Iacob, lucrat cu atâtă minuțiositate, deschide perspective foarte largi și frumoase pentru această reorganizare. E deamnă de toată lauda și recunoștința această lucrare, care realizează arătător o operă adevărată monumentală în biserică noastră.

Fiind vorba însă de viitoarea noastră preoție, cred că nu poate fi spre stricăciune chestie acesteia faptul, dacă și noi, preoții, care ne cunoaștem mai bine călcăiul lui Achile, ne vom spune cuvântul, pentru că să contribuim la cristalizarea căt mai curată a problemelor de infăptuit.

E adevărat, că a sosit și pentru noi timpul, ca să înțelegem glasul acestor zile mari, cari ne învață, că numai lumina unei culturi desăvârșite poate limpezi resturile de viață ale unui popor și-i poate îmbia căi de înaintare și înălțare. La noi aproape întreagă frământarea muncei de progres se razină pe umerii bisericii și atârnă în prima linie de intensitatea activității și a vredniciei persoanelor, care conduc organismul bisericii, a preoților. Nimic nu poate fi deci mai actual, ca tocmai regenerarea acestei preoții și îndrumarea ei pe căile reclamate de spiritul vremii.

Răsboiul de astăzi a scos la suprafață și mai mult necesitatea aceasta. Evenimentele istorice ale anilor din urmă ne-au desvăluit multe slabiciuni și ne-au convins, că e timpul să pornim și noi pe drumuri mai luminioase, dacă vom să ținem pas cu progresele zilelor de azi. Amintesc de pildă numai singur faptul, că în clocotul furtunos al anilor din urmă mulți dintre preoții noștri nu s-au putut ține la înălțimea chemării lor. Mărturisirea ofițerilor veniți dela diterite fronturi și de prin spitalele cele mari, ne aduce vestea nu prea magulitoare, că nu toți preoții noștri, chemați să reprezinte cu demnitate biserică noastră, s-au știut achita de această misiune cu vrednicie și nu toți s-au bucurat de stima și respectul cuvenit, pe care l-au întâmpinat colegii lor de alte confesiuni. Si aceasta de cele mai multe ori din pricina personalității lor defectuoase.

Pe lângă aceasta, prorocii minciuni ai sectelor distrugătoare au început de pe acum să exploateze poveștele răsboiului în favorul lor, căutând astfel tot mai multe căi pentru sdruncinarea temeliilor bisericii noastre.

Reorganizarea problemelor de viață ale preoției e deci o necesitate imperativă și urgentă, pentru că în viitor poziția preoției va întâmpina greutăți tot mai mari în fața cerințelor vremilor schimbante. Preoților din viitor li se va cere o propagandă religioasă mult mai intensivă și mai conștie, o muncă culturală și religioasă mult mai temeinică și împreunată cu mult mai multă responsabilitate ca până aci.

Și e justificată această reorganizare și prin faptul, că probabil ne-mai fiind departe sfârșitul răsboiului, toate așezările patriei noastre pregătesc de acum terenul pentru munca reclamată de vremile viitoare. Conservatismul rigid al trecutului nu mai are deci rost nici pentru noi.

Prin urmare cred că nu este nicio care să nu aprobe reorganizarea. Îar proiectul profesorului Dr. Lazar Iacob e atât de clar, încât nicio nu poate sta la îndoială de a-i admite pe de-antregul îndreptățirea de a fi infăptuit. O oarecare greutate ar întâmpina mijloacele materiale, cari însă cu chibzuială cuminte și stăruință binevoitoare din partea tuturor organelor bisericii noastre se vor putea realiza. Reorganizarea proiectată de planul amintit reclamă în centru schimbări materiale foarte puține și minime față de pretensiunile reclamate de situația de astăzi, iar ce privește regularea venitelor preoției, să pornească chiar din astăzi într-o regulare acesata, pe căi bine chibzuite și du cătoare la scop.

Acesta sunt însă întrebări, cari cad pe alt plan. Chestia ce ne interesează deocamdată e proiectul de reorganizare a institutelor de învățământ. Si în privința aceasta admitem pe de-antregul planul d-lui prof. Dr. Lazar Iacob.

O condiție sine qua non ar fi, se ntelege, introducerea cursului de patru ani. Materialul vast numai în acest chip s-ar putea trata cu rezultat bun. Îar pe de altă parte s-ar ridica și institutile noastre la rangul de adevărate facultăți, sau academii. Faptul acesta ar reclama selecționarea elevilor, stabilindu-se ca normă necondiționată absolvarea vreunei școale medii cu atestat de maturitate, precum și stergerea cu desăvârșire a cursurilor extraordinare cu atribuțiile lor dejosoitoare de instituție medievală.

Cu toate că în special proiectul d-lui Dr. Lazar Iacob s-ar părea că exhaузă tot ceea ce ar fi de spus, este o problemă căreia cred că i se cade o atenție mai pronunțată. Si aceasta e problema vieții practice. Sunt justificate toate disciplinele teologice amintite în proiect, pentru că avem

lipsă pe preoți bine pregătiți și tari în credință ortodoxă, tot atât de justificată e însă și problema vieții practice.

Să nu uităm, că 80 procente din preoțimea noastră trăește și muncesc răsleață pe sate, departe de centrele culturale, într-un mediu foarte îngust din toate punctele de vedere, unde nivelul culturii e foarte modest. Tânării de pe sate în viață de toate zilele sunt preoccupați de trebuințele vieții lor practice și în punctul acesta reclamă cele mai felurite îndrumări dela preotul lor.

Îar preotul e în comună singurul factor dela care trebuie să emaneze toate pornirile de luminare și la care se concentrează toate fluctuațiunile intelectuale ale poporului. Celelalte persoane intelectuale ale comunei, de regulă învățătorul și notarul, cad sub un raport mult mai depărtat de suflul poporului. Învățătorul de regulă își mărginește activitatea între zidurile școlii, iar notarii cei mai mulți își înțeleg misiunea în executarea ordinelor mai înalte și în foarte multe cazuri ei sunt un element care îmbumbat în haina unei poziții înțelese greșit caută prin nesocotirea, ba chiar persiflarea chestiilor bisericești, să îndrâneze poporul de biserică și de preot.

Ispitele sunt multe și adeseori puse la cale de porniri dușmanoase, cari caută să sugrumeaza vaza preotului. De aceea preotul trebuie să fie la culmea chemării sale, nu numai în chestiile de credință, ci are să fie tare și în chestiile practice, stând la dispoziția poporului prin îndrumări și orientări clare și hotărâte în toate trebile sătești.

E aceasta o împrejurare de o însemnatate deosebită, ale cărei greutăți neplăcute le-a întâmpinat fiecare preot începător. Nu și poate nicio închipui, căt de penibil e pentru un preot tinăr, când în chestii cari pentru un țăran par ușoare de deslegat, e silit să recurgă la răspunsuri dubii sau evasive, ori să ia în ajutor povata cărților, dacă are la îndemână. Desiluzia țăranului avizat apoi la bunăvoie notarului ori a altui intelectual dela orașe știrbește vaza preotului.

De aceea e cu cale ca în proiectul de reorganizare să se dea loc mai larg problemelor de viață practică.

Specializând acestea, ar fi de amintit întâi administrația bisericească. Autoritățile noastre bisericești pot spune căte nevoi întâmpină din pricina desorientării preoției în chestia aceasta. În multe locuri se întâmplă chiar abuzuri, păgubindu-se astfel biserică, nefiind preotul în situația de a ști controla cu destulă convingere și priceperă afacerile. Cățăi preoți nu sunt, cari nu știu lăua un protocol, nu știu conduce corect un sinod, nu știu administra donațiuni ca fonduri separate, nu știu face rațiociniile, ba stau pe picior de răsboi și cu stilul și forma unui raport căt de modest. În punctul acesta ar urma să se tracteze în in-

strucția școlară toate chestiile de administrație, și nu numai teoretice, ci în mod practic, dându-li-se elevilor prilej să facă lucrări scripturistice amănunte.

In privința aceasta s-ar putea folosi fiecare elev de date din comuna sa, ori eventual elevii unui curs s-ar putea alcătuia în forma organizației de comitet sau epitropie, sau sinod parohial, dându-i-se fiecărui prilej să-și căștige noțiunile necesare pentru viitoarea sa carieră. Se vor face protocoale, estrase, liste parohiale, difereite evidențe, protocoale de donațiuni, litere fundaționale, se vor lucra rațiocinii complete, extrase de matricule, rapoarte către protopop și consistor, statistici, cuitanțe etc. Toate acestea vor forma arhivul aranjat în ordinea cuviințioasă. S-ar părea chestiile acestea ca o bagatilizare a instrucției, de fapt însă au o însemnatate mare pentru viața practică a preotului, deoarece o știu din experiență, că fiecare preot la început e silit să reflecteze la bunăvoie colegilor lui din prăvească cutare act oficios. Îar pentru propunerea acestei părți din instrucție e prea puțin o oră într'un singur curs, luând în seamă, că în anul întreg abia ar fi în total 30—35 ore. Ar fi consult deci ca în plan să se ia cel puțin 2 ore, ori să se distribue materialul într'o oră, dar în doi ani.

Dela dietă. Vineri și Sâmbătă după amiază a ținut căte o ședință dietă țării și a votat căteva legi mai mărunte, imputernicind apoi presidiul, ca ședința proximă să o convoace atunci, când va afla de necesar. Se crede, că încă în cursul săptămâni acesteia se va ține o scură ședință formală, în care ministrul Vázsonyi va prezenta proiectul de lege despre dreptul electoral, provăzut cu sancționarea prealabilă din partea Monarhului. Se afirmă, că Maiestatea Sa ar fi dat guvernului și imputernicirea cerută, de a disolva parlamentul, în casul că proiectul de lege despre dreptul electoral ar ajunge în primejdia de a nu fi votat.

Din delegațiuni. Luni s-au întrunit delegațiunile în Viena, înțând ședință de constituire. President al delegațiunii ungare a fost ales contele Khuen-Héderváry și al celei austriace prelatul Hauser din partidul social-creștin. Ministrul comun de finanțe, baronul Burian, a prezentat ambelor delegațiuni budgetul cheltuelelor comune avute cu răsboiul. În delegațiunea austriacă s-au făcut mai multe propuneri, în legătură cu apropiațele pertractări de pace. În numele cehilor a cerut delegatul Stanek, că la pertractările de pace se fie reprezentate toate popoarele monarhiei, prin delegații lor, cari vor fi aleși în proporție rezultatului recensământului din urmă, așteptând: 12 germani, 10 maghiari, 10 cehoslovaci, 7 slavi de sud, 5 poloni, 4 ucraineni, 3 români și un italian. Tot delegatul Stanek a cerit la finea ședinței declarația, că pace durabilă nu poate fi legată fără recunoașterea dreptului de deplină dispunere de sine pe seama tuturor popoarelor, lucruri pe care guvernele monarhiei l'au retinut în declarațiile lor. Marți delegațiunile s-au prezentat în fața Monarhului.

Proba creștinismului în răsboiul mondial.

IV. Evangelia și răsboiul.

«Dați chesarului cele ce sunt ale chesarului». (Mateiu 22, 21).

Iubiti ascultatori! Ați auzit, că necredința modernă a provocat răsboiul mondial asupra omenimii. Si a făcut ea lucru acesta astfel, că a sters conștiința responsabilității în fața lui Dumnezeu din nenumărate inimi, a cultivat, prin cultura ei de dinoce de vecinie, egoismul rece și lipsit de orice considerație în oameni, și a negat doctrina despre credință și morală creștinismului, făcându-le să rămână fără efect pentru mari mulțimi de oameni, și luându-le puterea de a împedeca răsboiale.

Muți necredincioși vor fi venit la conștiință deplină cu privire la aceasta vînă a necredinței pentru îsbucuirea răsboiului, și vor fi recunoscut, că necredința, ca în orice suferință, așa mai vîatos în groaznicile sguduri și cercări ale răsboiului acestuia, a dat greș, și tocmai pentru aceea s-au reîntors la credință. Alii earăși, tocmai pe urmă răsboiului acestuia vor fi făcuți în necredință lor, pecând pe alții răsboiul i-a făcut să se clătească în credință și în creștinata lor. Aceștia ridică în contra creștinismului acuza, că n'a putut să înfrâneze patimile omeniști, să delature groaznică ură dintre popoare, că nu s'a dovedit a fi destul de tare pentru a conserva pacea dintre popoare, pacea lumii, împedecând ne mai pomenita ucidere de oameni.

Iubiti ascultatori! E îndreptățită imputarea aceasta, făcută creștinismului? E cu adevărat așa? La lacurile mazuriene, la Ypern, în Carpați și în Argoni, la Salonic și la Verdun, la Somme și la Dunăre, pe uscat și pe apă, a încetat oare orice creștinism? Înseamnă oare răsboiul prăbușirea vederilor creștine despre lume și viață? S'a angajat cumva creștinismul să pună capăt tuturor răsboielor și să sădească în pământ ramul de maslin al păcii pentru toate țările și toate timpurile? Nu are creștinismul pasaport de arme și binecuvântare de arme pentru răsboi, ci blâstăm și perire aruncă el asupra tuturor celor ce scot sabia, fie pentru o dreaptă ori nedreaptă apărare?

Iubiti ascultatori! Dacă creștinismul răsboielor și dacă ar fi denegat pentru orice răsboi, chiar și pentru cel îndreptățit, pasaportul de arme și binecuvântarea de arme, atunci la tot casul a dat greș în acest groaznic răsboi și a ajuns în stare de faliment desăvârșit. Dar nu stau lucrurile astfel. Creștinismul n'a promis sfârșitul răsboielor! Asupra acestui punct vom medita astăzi, spre mărire lui Dumnezeu și spre mărtuirea voastră.

La Ioan Botezătorul au venit soldați la râul Iordanului și l'au întrebat zicând: «dară noi ce vom face?» iar înaintemergătorul lui Cristos nu i-a provocat să depună armele, ci le-a zis lor: «pe nimenea nu asupriți, nici să grăbiți de rău, ci să vă ajungă lea voastră». (Luca 3, 14). Si au venit ostași și la Isus și la apostol, chiar și ostași din stat pagân, romani, sau ostași de ai lui Irod, urgizit de evrei și la nici un cas stimat de Cristos și de apóstoli, dar nici unul nu a primit sfatul ori

îndrumarea de a se lăsa de meseria sa și de a se apuca de o ocupație pacnică. (Luca 13, 32). Si astfel cu nici un cuvânt nu e decretată în nou testament de imorală ocupătă unea ostașului.

Creștinismul deci n'a promis sfârșitul răsboielor, ci din contră, a pus în vedere răsboiul, ca fapt istoric al cursului vremii creștine, pe întreaga linie de desvoltare, dela ceasul întâi vînă la ceasul al unsprezecelea, după cum spune Faulhaber.

Învățătorii săi le pune Isus în vedere zile săngeroase pentru vremea de după moartea sa, spunând următoarele: «Atunci vor da pe voi intru nevoi, și vor omorâ pre voi și veți fi urți tuturor nemulilor pentru numele meu». (Mateiu 24, 9). Pentru preseara judecății asupra lumii se pun apoi în vedere cu profetică prevedere cele mai groaznice răsboi ale popoare, pe căt de îndepărtate, pe atât de săngeroase. «Veți auzi răsboi și vești despre răsboie. Vedeți să nu vă turburați, că se cade să fie acestea toate. Însă încă nu va fi atunci sfârșitul. Că se va scula înimbă peste limbă și împăratie peste împăratie și vor fi ciune și foame și cutremuri pe alocurea». (Mateiu 24, 6, 7). Iar răsboiele acestea nu le prevede Mantuitorul ca simple întâmplări, ci ca inevitabile și categorice apartenici la istoria lumii, ca lucruri, cari «se cade să fie», după cum ne spune Isus.

Iubiti ascultatori! Creștinismul nu vine săză deci nici o pace îndepărtată, cu toate că evangelia e pușă pe basele păcii și cheamă pe toți oamenii la o comunitate a iubirii și a aducerii de jertfe. Creștinismul cunoaște prea bine oamenii, cu patimile lor, cu lăcomia lor lipsita de conștiință și cu egoismul lor, care nu cunoaște nici o considerație și știe, că patimile acestea amenință toată una pacea lumii și de multeori o vor conturba. De aceea răsboiul actual nu poate să însemne prăbușirea vederilor creștine despre lume și viață, dupăce evangelia nu a promis în mod absolut nici o pace pentru lume.

Imputarea, că creștinismul a dat faliment pe urma răsboiului, e nedreaptă, pentru că creștinismul nu oprește răsboiul îndreptățit.

Aceasta se vede apriat mai întâi din faptul, că Cristos a admis și pe ostași în împăratia lui Dumnezeu, și prin aceasta a recunoscut, că meser a ostașului și o ocupație moralicește permisă în viață. Când a venit capitanul din Capernaum cu veneția și cu compătimire față de servitorul său bolnav la Isus și l'a rugat năsăd să dea vindecare bolnavului sau servitor, Isus a rostit memorabilele cuvinte: «Cu adevărat, astfel de credință în Israel n'am aflat». Fără a se împedeca în poziția omului imbrăcat în haine militare și fără ai cere nici măcar renunțarea la poziția sa militară și la rangul cel avea, Mantuitorul îl dă deci atestatul cel mai splendid, că e chemat să intre în împăratia lui Dumnezeu, ca nime altul din poporul lui Israel. Nu, iubiti ascultatori, nu așa stau lucrurile.

Cu alta ocazie a venit la Isus altul, care aparținea tot tagmei militare, funcționarul regesc din Capernaum, rugându-l de ajutor pe seama fiului său bolnav. Isus i-a împlinit rugarea, iar evangelia ne spune, că: «tată a cresut, cu întreaga sa casă». (Ioan 4, 40). A putut deci și ei să urmeze pe Isus și să devină supus al împăriției acestuia, fără așa abandonarea meseriei.

In fine earăși un căpitan a fost, care ca comandant al străiei dela cruce, adânc misfăcă de calmitatea maiestatică și de indulgență celui răstignit și neinfluențat de batjocurile și injuriile mulțimii celei mari, a ajuns la credință și la mărturisirea, că: «Cu adevărat, fiul lui Dumnezeu e acest om». (Mateiu 15, 39). Si astfel evangelia ne prezintă soldați, cari sub uniforma lor militară au purtat copilaria divină și au devenit ostași lui Cristos, fără a începta de a fi soldați domitorului lor lumesc. Prin aceasta Cristos a recunoscut tagma militară de o profesie moralicește permisă în viață. Si îndeă ostașul are să facă servicii pentru ocrotirea și apărarea patriei, și este permis și din partea creștinismului se poarte arme și să se întrebuneze pentru cauza dreaptă a patriei sale.

Cu deplină claritate a imbrăcat apoi Mantuitorul dreptul purtări unui răsboi îndreptățit în cuvintele incurajatoare și mai estințe: «Dați chesarului cele ce sunt ale chesarului». In cuvintele acestea Isus a recunoscut, că există drepturi de stat și drepturi de ale domitorilor, în virtutea căror statul și rega le au îndreptățirea de a lăsa măsură le necesare pentru existența și asigurarea imperiului. A recunoscut, că cetățenii sunt datori se asculte de domnul și regale lor și se facă servicii problemelor și scopurilor împăratiei. Si a mai recunoscut, că ostașii au se urmeze supremului lor beliduse și pe drumul de judecăție, pe calea care duce la moarte, pentru a apăra existența, siguranța și puterea imperiului, cu armele, și chiar și cu prețul vieții.

De aci urmează, că răsboiul cel drept nu e oprit din partea creștinismului. Creștinismul a dat pasaport de arme și binecuvântare de arme pentru răsboiul îndreptățit prin faptul, că cerința bunăstării statului și a siguranței statului a ridicat o la rangul de lege creștină, prin cuvintele: «Dați chesarului cele ce sunt ale chesarului». De aceea și nedreptate strigătoare la ceriu, când se ridică în contra creștinismului acusa, că ar fi dat greș în răsboiul actual. E o nedreptate strigătoare la ceriu, când necredința ne face imputarea, că nu am mai stat pe terenul creștinismului, fiindcă de atat vreme aprobat răsboiul și i-zicem amin. Nu, iubiti ascultatori, nu așa stau lucrurile.

Creștinismul n'a promis sfârșitul răsboielor și n'a oprit purtarea răsboiului drept.

Adevărul e însă acela, că cu căt creștinismul își estinde mai tare domnia asupra spiritelor, că mai mult cuceresc și duhul lui Cristos și duhul iubirii creștiniști inimile și lumea, cu atât mai tare are să dispară din inimi ură și dușmanie, iar răsboiele vor fi împedcate. Se poate afirma cu toată îndrăneală, că nu învățările creștinismului au dat greș în răsboi, nu ele poartă vina pentru cruzimile inforătorului răsboi, ci oamenii au dat greș, oamenii cari au călcăt în picioare învățările creștinismului, cari în locul religiunii iubirii au ridicat pe un egoismul rece, lupta de ciase purtată fară orice considerație și ură de moarte, ură săngeroasă dintre popoare. De aceea, lozinca reclamată cu necesitate de duhul vremii, lozinca care va atla resunet și în sgomotul produs de prăbușirea culturii moderne, poate să fie numai aceasta: *Indărăt, la credință în Dumnezeu, indărăt la Mantuitorul nostru Isus Cristos și la sfânta sa evangeliu, amin.*

Manifestul de pace al guvernului rusesc.

Comisarii poporului rusesc, Lenin și Trotski, au comunicat într'un manifest adresat poporului pașii întreprinși în chestiunea armistițiului.

Manifestul, — al cărui cuprins se potrivește cu textul trimis în 28 Noemvrie tuturor puterilor afătoare în răsboi, precum și neutralilor, — are următorul cuprins:

«Am trimis popoarelor din țările afătoare în răsboi proclamația de mai jos: «La chemarea noastră, — să încheiem fără amânare pe toate fronturile armistiți și să începem tratativele de pace democratice, ce nu cunoaște anexare, nici despăgubire de răsboi, ci dimpotrivă asigură dreptul liberei dispuneri de sine și popoarelor. — comandantul suprem al armatei germane a raspuns, că este gata să pornească tratativele.

«Comandantul suprem al armatei republicei rusești, stegarul Crilenco, a cerut după aceasta să se amâne tratativele asupra armistițiului, și anume pe cinci zile, va să zică pe 1 Decembrie, ca dânsul să poată aduce la cunoștința guvernelor aliate punctul său de vedere cu raport la tratativele de pace. Până atunci pe frontul rusesc, după înțelegere și de-o parte, și de alta, au să se sisteneze dușmaniile, și e de sine înțeles că în aceste cinci zile nu este permis să se execute mișcări de trupe nicăieri.

«Revoluția victorioasă a muncitorilor și țăraniilor în Rusia a pus chestiunea păcii în primul plan. Vremea șovăților, amânările și a bureaucratismului s'a sfârșit. Cerem acum dela toate guvernele statelor beligerante, dela toate clasele sociale, dela toate partidele, să răspundă categoric, oare sănă sau nu aplecate de-a intra cu noi în tratative la 1 Decembrie în interesul armistițiului imediat și a păcii generale?

«Dela răspunsul ce se va da acestei întrebări, atârnă ca noi, muncitorii fabricelor și ai pământului, să înconjurăm o nouă campanie de earnă cu totă grozăvia și mizeria sa, sau ca Europa să fie și mai departe scădată în sânge? Noi, sfatul comisarilor poporului, facem întrebare către aliații noștri, — către stăpânirile și popoarele din Franță, Marea Britanie, Italia, Statele Unite, Belgia, Serbia, România, Japonia și China, — voiesc sau nu, împreună cu noi, a începe la 1 Decembrie tratative de pace?

«Noi, statul comisarilor poporului, ne adresăm popoarelor aliate, în deosebi maselor muncitoare, și le întrebăm, mai doresc să continue măcelărul fară înțeles și să producă ruina culturii europene? Noi așteptăm, ca partidele muncitoare din țările aliate să răspundă fără amânare la întrebarea: Aprobă sau nu începerea tratativelor de pace?

«Soldați, proletari, muncitori, țărani, voi și voi să faceți împreună cu noi pasul hotărător pentru libertatea popoarelor? Noi, sfatul comisarilor poporului, ne îndreptăm către voi, masse muncitoare din Germania, Austro-Ungaria, Turcia și Bulgaria. Intrebarea aceasta o punem mai pe sus de toate.

«Pacea, care o propunem, trebuie să fie pacea popoarelor.

«Pacea aceasta are să fie o pace onorifică, întemeiată pe înțelegere, care să garanteze tuturor popoarelor libertatea des-

FOIȘOARA.

Material pentru istoria bisericii.

(Urmare).

II. Mănăstirile gr.-or. din Ungaria.

Monahismul și mănăstirile în originea lor nu sunt instituții eclesiastice, și s-au format independent de autoritatea bisericească. Dar după cea sinodul Ecumenic (325) s'a introdus regulă, ca episcopii să nu se insuțeze preoții insuțați, ci văduvi sau neinsuțați, ierarhia bisericească de aci încolo își recrutează aici și demnitarii bisericești din călugării mănăstirilor, punându-le acestea sub autoritatea și supravegherea episcopilor episcopalii prin can. 4 al sinodului IV Ecumenic (451) care hotărăște: «ca nimenea năcări să nu zidească sau să intemeieze mănăstire ori casă de rugăciune fără judecata episcopului respectiv; iară monahii cei ce petrec prin oarecare oraș sau sat să se supună episcopului»...

Mănăstirile, ca și eparhiile, mitropoliile și patriarhatele sunt părți constitutive inerente ierarhiei de drept eclesiastic, prin care se manifestă acțiunea comună a ierarhiei de drept divin, în guvernarea societății creștine. Caci dacă după disciplina sau canoanele bisericii universale orto-

dexe, nu canoane sârbești, «szerb kanonok», cum tendențios perversesc incuzații — la treapta episcopală nu pot fi înaintați decât clerici din tagma monahală, urmăză, că manasturile sunt o cerință canonica pentru formarea clerului înălțat în biserica ortodoxă, și că menirea lor nu e de a servi numai ca loc de refugiu pentru cei nenorociți și pentru cei cari obosiți de valurile lumii se străduiesc ca să-și câștige sfîntirea vieții și mantuirea sufletului între zidurile lor, ci a servi totodată și ca școli și interne pentru dezvoltarea mai înaltă a vieții creștine prin educație și instrucție tinerimiei în științe și arte.

Geniul, care a legislat viața monahală în biserica ortodoxă, și după care se conduc și pană astăzi mai astările ortodoxe, este sf. Marele Vasile. Acest mare dascal și luminator al neamului creștinesc, cunoșcând prea bine înțăruirea puternică ce o are creșterea cea bună supra vieții omului, în privința primirii și tractării tinerimiei în mănăstirea sa, se exprimă în urmatorul chip:

«Deoarece Domnul zice: «lăsați pe cei mici sa vînă la mine», aşadară gândesc eu, că este bine a primi sub îngrijirea mea pe cei tineri încă din vîrstă lor cea fragedă; și adeca înainte de toate pe cei orfani, pe cari îi cautăm noi însăși, ca să le fim ca tată; după aceea primim și pe aceia, pe cari părinții îi aduc... Ziua petrec ei

în școală, sau la învățătorul lor de ocupație și arte; iar spre mâncare, spre recreație, și spre cuiocare merg ei în odaile lor, și în chipul acesta nu se turbură liniația mănăstirei... și după ce mintea din deșul să a desvoiat, și după ce unii dintre tineri din propriul lor indemn vor dori să rămână la mănăstire, se vor putea primi în asocierea mănăstirească, iar carii vor dori să se întoarcă la părinții lor, aceia după savârșirea cursului de învățământ se lasă de ale sale». (Andrei Baron de Șaguna, Compendiu de drept canonice, § 193).

Ne miră deci foarte mult părerea anti-canonică a Prea Sfinților, capetenile ierarhiei sârbești, dedusa din starea actuală de decadență a mănăstirilor, după care menirea lor ar fi de a asigura «traiul comod al călugărilor, și ambicioarea lor la demnitățile preoțești mai înalte».

Stim și noi că monahismul nu se întemeiază pe vre-o lege divină, și că nu are caracterul indispensabilă ca sacerdoți, dar auncii să ne spună Prea Sfinții lor, de ce în biserica sârbească și în toate bisericile ortodoxe se impune ca condițione pentru înaintarea vreunei persoane clericale la treapta cea mai înaltă a sacerdoțiului — la episcop — primirea cinului călugăresc? De ce cum zic P. Sf. Lor: «a magasabb lópapi méltóságot csak az nyerheti el, aki előzetesen egy bizonyos időt a zárdai visszavonultságban töltött?»

«dignitate arhipresbiterală mai înaltă poate primi numai acela, care prealabil a petrecut un timp oarecare în viață solitară mănăstirească?»

Dar aceea ce este cerința canonica în biserica ortodoxă sârbă, este și în biserica

voltării economice și culturale. Astfel de pace se poate încheia numai atunci, când masurile revoluționare duc lupta cu hotărâre bărbătească împotriva tuturor planurilor imperialiste și a năzuințelor de cucerire.

«Revoluția muncitorească și țărănească și-a dat pe față programul de pace. Am dat publicitatea contractelor secrete încheiate de către și de burghezia cu aliații, și am declarat că aceste contracte nu sănăt obligeatoare pentru poporul rusesc. Noi recomandăm tuturor popoarelor încheierea de contracte nouă publice, pe temeiul înțelegerii și al impreuniei lucrării. Reprezentanții chemați ai claselor dominoare din ţările aliate au răspuns la propunerea noastră, că refuză de a recunoaște guvernul comisarilor poporului și nu stau de vorbă cu noi privitor la tratativele de pace.

«Guvernul revoluționar victorios nu poate să fie recunoscut din partea diplomației profesionale și capitaliste.

«Noi întrebăm popoarele, oare diplomația reacționară are să le tălmăcească gândurile și năzuințele? Oare popoarele se învoiesc, ca diplomația să scape puțină de pace, pe care a deschis-o revoluția rusească? Răspunsul la această întrebare trebuie dat la moment, dar nu cu vorbe, ci cu fapte!

«Armata rusească și poporul rusesc nu mai poate și nu mai vrea să aștepte.

«La întâi Decembrie trebuie să începem tratativele de pace. Dacă aliații noștri nu și trimit reprezentanții, noi avem să pretractăm separat cu germanii. Dorim pace generală; dar dacă burgheza statelor aliate ne săstește să facem pace separată, răspunderea pentru aceasta cade numai asupra soldaților, muncitorilor și poporului țaran din Franța, Anglia, Italia, Statele Unite, Sârbia, România, Japonia și China.

«În ziua de întâi Decembrie se pornește tratativele de pace. Așteptăm pe trimișii voștri. Făptuiji! Nici o clipă să nu întârziți! Nu ne trebuie campanie de earnă! Sfărșească-se răboiu! Să trăească pacea și frăția între popoare!»

Trofki,
Comisarul de externe al poporului.

Ulianov Lenin,
Prezident în sfatul comisarilor poporului.

REVISTĂ POLITICĂ.

Anglia. A făcut nu puțină senzație, în Anglia și la neutrali, o scriere publicată în *Daily Telegraph* din partea lordului Lansdowne, ministrul fară portofoliu al guvernului englez. Iată ce scrie lordul Lansdowne: Cu raport la pretensiunile de teritoriale aliaților, este probabil că o parte a dorințelor a devenit *nerealisabilă*, iar altă parte este de mai puțina importanță. După a mea părere, pacea trebuie făcută imediat, penîr a inconjura catastrofa generală a lumii, deoarece toate popoarele țărilor beligerante sunt convinse că răboiu a urmat prea mult. Partidul pacii din Germania s'ar întări mult, dacă i s'ar comunica urmatoarele: Noi, englezii, nu

voim nimicirea de mare putere a Germaniei, și nu cerem ca ea să-și peardă locul între marile națiuni comerciale din lume; noi nu voim să impunem poporului german o formă de guvernare n'o dorește, și suntem gata, ca după răsboi să cercetăm, alătarea cu celelalte mari puteri, chestiunile internaționale, care stau în legătură cu libertatea mărilor.

Ziarele care stau aproape de guvernul englez, scriu că declarațiile lor, după răsboi să cercetăm, alătarea cu celelalte mari puteri, chestiunile internaționale, care stau în legătură cu libertatea mărilor.

Conservatorii din Anglia osânDESC părările lordului; liberalii însă le aprobă.

Germania. Camera imperială s'a întrunit într-o scurtă sesiune, mai ales pentru a discuta asupra proiectului nou lui credit de 15 miliarde. În prima ședință, din 29 i. tr., s'a prezentat mai întâi cancelarul imperial, contele Hertling și a rostit o vorbire de program, în care s'a ocupat pe larg cu problemele privitoare la situația internă și externă a Germaniei. În același timp cancelarul a anunțat sosirea ofertului de pace rusesc și a declarat, că Germania este hotărâtă să primească ofertul ca bază la tratativele de pace. Vorbirea contelui Hertling a fost primită cu vii aprobări. În ședință din 1 Decembrie s'a votat asupra creditului în a treia cete. Creditul de 15 miliarde s'a permis cu toate voturile, afară de ale socialiștilor independenți.

Rusia. Dorința sinceră a poporului rusesc, de a pune capăt răboiului, a izbutit în cele din urmă să iasă la iveală în manifestul dat de către zisii comisari ai poporului. Publicăm la alt loc al ziarului nostru acest manifest istoric, care a produs bucurie în Rusia, satisfacție în statele puterilor centrale, și nu puțină amăriaciu în țările înțelegerii.

La telegrama de armistițiu trimisă puterilor centrale din partea guvernului rusesc prin mijlocirea telegrafiei fără fir, a răspuns îndată și contele Czernin, ministrul de externe austro-ungar, și a declarat că e gata de a începe tratativele propuse de guvernul revoluționar în interesul armistițiului și al păcii generale.

Răsboiul.

30 Noemvrie n.

La frontul italian, pe teritorul șestic al Veneției, s'a potențiat focul de artilerie. La frontul șestic situația e neschimbătă. În Albania vânătorii din Bosnia și Herțegovina au executat o întreprindere succesoare. Au trecut râul Voiusa și au intrat în pozițile dușmane italiene, de unde au adus cu ei prizonieri și pradă. La frontul macedonean nu s'a ivit evenimente mai mari.

Frontul dela vest. La gruparea de arme a moștenitorului de tron bavarez Rupprecht, în Flandria, s'a desvoltat lupte de artilerie, cari s'au dat cu vehemență, mai ales pela Pölcappelle și Gheluvelt. Pe unele locuri germanii au intrat în linile dușmane și au facut prizonieri. Pela Armentieres, Lens și Arras încă s'a potențiat activitatea focului. La Cambrai englezii au atacat pozițile germane, la ost dela satul Bourlon, dar au fost respinși cu mari perzi. Între Luchy și Fontaine au fost lupte de artilerie. La St. Quentin activitatea artileriei a crescut față de cea din timpul din urmă. La gruparea de arme a clironomului german întreprinderi succese și foc de artilerie. La armata principelui Albrecht de Württemberg s'a potențiat activitatea francezilor.

1 Decembrie n.

Frontul dela vest. În Flandria, la gruparea de arme a moștenitorului de tron bavarez Rupprecht, focul de artilerie a rămas mai redus. La sudost dela Arras a fost însă mai potențiat. La Cambrai atacurile germane, date pentru îmbunătățirea pozițiilor, s'au terminat cu surces deplin. Dușmanul a fost alungat din pozițiile avute. Germanii au ocupat unele înălțimi de am-

bele laturi ale satului Branteaux. Dușmanul a avut pierderi mari. Patru mii de prizonieri și mai multe tunuri au ajuns în mâinile germanilor. Englezii au încercat să egaleze pierderile cu contraatacuri, dar au suferit de nou înfrângere. Lupta s'a continuat și în cursul nopții. La gruparea de arme a clironomului german activitatea artileriei a fost din când în când puternică.

La frontul italian atacurile dușmane date asupra pozițiilor trupelor noastre de pe muntele Pertica au eşuat. La celelalte fronturi nu s'a întâmplat evenimente mai însemnat.

2 Decembrie n.

La frontul italian atacurile dușmane date asupra pozițiilor trupelor noastre de pe muntele Pertica le-au respins de nou trupele noastre. Alt eveniment mai mare nu s'a întâmplat pe teritorul Veneției. În Albania, la cursul inferior al râului Voiusa, trupele noastre de atac au avut întreprinderi succese. La frontul șestic nu s'a ivit evenimente răsboinic vrednic de amintire. La frontul macedonean foc de artilerie între Ochrida și lacul Prespa, apoi în valea Cernei, și lupte succese de recuperare pe la Vardar.

Frontul dela vest. În Flandria focul domol de peste zi s'a potențiat spre seară la Paschandelle și a rămas puternic și peste noapte. La Cambrai luptele decurg încă. La Bourlon atacurile dușmane s'au prăbușit. Germanii au luat un sat dela englezii și au făcut prizonieri. Contraatacul vehement dușman pentru recuperarea teritorului perdut l'au respins germanii. Atacurile dușmane au fost respinse și pe alte locuri. La gruparea de arme a clironomului german s'au executat întreprinderi succese. La armata principelui Albrecht de Württemberg activitatea artileriei a s'a potențiat.

3 Decembrie n.

Frontul șestic. În zilele din urmă s'a legat înțelegere între diviziile și corpurile de armată, cari stau față în față la frontul acesta, în privința sistării ostilităților. Comanda unei armate rusești a legat armistițiu formal cu comandanții trupelor aliate din față lor. O delegație rusescă a intrat eri în linile noastre de apărare, pentru ca să lege cu împăternicii trupelor aliate armistițiu pentru frontul întreg rusesc. La frontul italian, în Albania și Macedonia, nu s'a întâmplat nimic mai însemnat.

Frontul dela vest. Englezii, după un foc puternic concentric de peste noapte, au atacat eri dimineață cu forțe mari la Paschandelle, dar trupele germane i-au respins în contraofensivă, facând și prizonieri. La Cambrai focul s'a mai potolit. Între Luchy și Bourlon dușmanul a atacat cu vehemență, dar a fost respins. Englezii au pierdut 9 tunuri și 18 mitraliere. La gruparea de arme a clironomului german întreprinderi succese, iar la gruparea de arme a principelui Albrecht de Württemberg activitatea artileriei a s'a potențiat.

4 Decembrie n.

La frontul italian s'a potențiat pe unele locuri focul de artilerie, cari acțiuni mai mari răsboinice n'au fost. În Albania și în Macedonia situația e rămas neschimbătă. La frontul rusesc eri după amează s'au întepătură pentru legarea armistițiului. La frontul dela vest s'au continuat luptele, cu vehemență mai mare ori mai mică, dar preușindene în mod favorabil pentru trupele germane.

NOUTĂȚI.

Rang de baron. Monitorul oficial comunică ridicarea generalului Gheorghe Balaș de Lissa la rangul de baon cu drept de succesiune pentru urmașii săi legali. Noul baron este descendental unei familii vechi românești dela Hațeg.

Avansare. Di Dioniziu Florianu, dela regimentul de infanterie nr. 39, este avansat la gradul de general.

Distinctie. Din prilejul trecerii sale la pensie, domnul Fabritius, vicecomisarul comitatului Sibiu, a fost distins cu ordinul crucea de fier clasa III, pentru serviciile aduse patriei în lunga sa activitate de funcționar public.

Dela oraș. Primarul orașului Sibiu, domnul A. Dörr, a cerut, ca cu finea anului acestuia să fie trecut la pensie.

Lazar Negrilă. Învățător în pensiune, după scurte dar grele suferințe, împărtășit fiind cu sfintele taine, și-a datsufiul în mâinile Creatorului, Marți în 4 Decembrie st. n. 1917, la 3 ore dimineață, în etate de 71 ani. Rămășițele sale pământești se vor ridica din casa proprie (Strada lungă Nr. 19a) și se vor depune spre vecinica

odihnă în cimitirul central din loc, Joi, în 6 Decembrie n. c. la 2 ore p. m. Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată!

Cu foc și cu fier. Acesta e titlul unei drame, care a fost reprezentată cu succes strălucit pe scena teatrului poporul german din Viena, Sâmbătă seara, și probabil că se va mai da de nenumărate ori în teatrul acela, precum și în alte teatre. Autorul dramei nu e altul decât însuși ministrul-prezident austriac, domnul Dr. Seidler, care nu numai în politică, ci și în literatură și-a asigurat un loc de frunte cu drama sa mult laudată de critica teatrală vieneză.

Post vacant. Este de ocupat postul de notar în comuna Ilimbav (Illenbák), cercul Nocrilului, comitatul Sibiului. Alegerea se face Miercuri în 12 Decembrie n. a. c. la 9 ore înainte de amează în cancelaria comună din Ilimbav. Petițiile se dau până în 10 Decembrie n. a. la prim-pretorul cercului în Nocril.

Sistarea deosebirilor de clasă. Agenția Havas anunță din Petrograd: Guvernul revoluționar rusesc a hotărât stergerea tuturor deosebirilor de clasă, sistând titlurile și dignitățile din Rusia. Moșile nobiliști e vorba să fie date zemstvo-urilor, iar ale comercianților și cetățenilor se vor da autoritaților civile.

Nota Româniel. Ziarul *Voss. Zeitung* primește știrea: România a trimis Angliei, Franței și Americii o notă, în care declară, că România, dacă nu capătă ajutorul aliaților, este silită prin imprejurările din Rusia, să se retragă dela front, sau să înceapă tratative de pace.

Post de notar cercual. Se publică concurs pentru ocuparea postului vacanță de notar cercual în Strugari (Sztrugár), cercul Sebeșului, comitatul Sibiului. De acest post se țin comunele: Strugari, Răchita și Purcăreți. Cererile se înaintează la prim-pretorul cercului, în Sebeșul săsesc, până în 15 Decembrie n. a. c.

Neatârnare. Telegramă din Petrograd trimisă la Paris vestesc, că pilda Ucrainei și a Caucaziei este urmată și de Basarabia, care s'a declarat neatârnată. Hotărârea s'a adus în adunarea națională dela Chișinău. Guvernul ucrainean a mai decis, să-și retragă din front toate trupele.

Calendarul Asociației pe anul 1918. Primim următoarele:

In timpul cel mai apropiat va ieși de sub tipar «Calendarul Asociației» pe anul 1918 și se va putea procură dela Biroul Asociației, Strada Șaguna Nr. 6, în Sibiu-Nagyseben, cu prețul de 80 fil. de exemplar, plus 10 fil. porto poștal.

Librăriilor și altor vânzători, la comande mai mari, li se dă rabatul cuvenit.

Calendarul Asociației pe anul 1918 va fi cel mai ieftin, cel mai bogat și cel bine întocmit pentru trebuințele de tot felul ale poporului nostru.

Pe lângă însemnarea zilelor, a sărbătorilor de peste an, tipărite cu litere roșii, cuprinde povești economice pentru fiecare lună. Apoi: Taxele de poșta și telegraf, taxele de timbre și mărcile poștale după tarifa cea nouă, precum și tabela pentru săcătirea intereselor, timpul vânătului și.

Târgurile sunt întocmite de astădată după datele cele mai noi ale oficiului de statistică r. ung.

Calendarul Asociației cuprinde o lectură bogată și aleasă cu deosebită îngrijire: Povestiri frumoase, sfaturi înțelepte, pilduri folosite, poezii, proverbe, sentințe, ghicitori și giule, toate scrise și întocmite pentru înțelesul tuturor.

Calendarul e înfrumusețat și cu chipuri dintre cele mai alese.

Calendarul Asociației să nu lipsească din nici o casă românească, și fiecare român să și țină de datorină a avea la casa sa un săfătitor bun și înțelept.

Ceice doresc să aibă Calendarul Asociației, să grăbească cu comandele la adresa:

Biroul Asociației.
Nagyszeben-Sibiu, Str. Șaguna 6.

Teatru cinematograf. Miercuri și Joi, în 5 și 6 Decembrie, se reprezintă la Apollo, în Strada Schewis, piesa: *După miezul nopții*, în 3 acte. Vineri și Sâmbătă în 7 și 8 Decembrie: *Frumusețea biruitoare*. Afară de aceasta se dau multe și interesante actualități. Zilnic sănă două reprezentații: la 6^{1/2} la 8^{1/2} ore seara.

(259)

1-3

Concurs.

Anulându-se prin consistorul mitropolitan pentru defecte de formă alegerea de protopresbiter în tractul II-a, pe baza Statutului Oganic § 63 combinat cu § 23 p. 5 și a regulamentului pentru procedura de alegerea de protopresbiter, votat de congresul național-bisericesc al mitropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania sub Nr. 136 protocolar din 1888, prin aceasă se publică nou concurs pentru înălțarea postului de protopresbiter vacanță în tracul I-a. Viitorul protopresbiter va fi totodată și paroh în locul central al tracului, anume în parohia din Ilia.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sunt:

a) Venitele protopresbiterale, cari stau din salar conform § 19 din pragmatica de serviciu, și din taxele ce incurg din vizitarea comunelor tractuale și pentru alte speciale funcții protopresbiterale, după cum sunt acestea regulate prin normative consistoriale.

b) Venitele parohiei fasonate în coala B cu ocazia unei întregiri dela stat a venitelor preoștei. Concurenții au să demonstreze calificătuna prescrisă în conluzul Nr. 111 din 1888.

Concursurile instruite cu toate documentele sunt a se înainta la consistorul arhidiecezan din Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român», însoțite și de o tabelă de calificătuna după rubricile indicate în regulamentul congresual din 1888 pentru procedura de alegerea de protopresbiter § 12.

Concursurile intrate după expirarea terminului nu se iau în considerare.

Ilia-Murășană, din ședința extraordinară a comitetului protopresbiteral gr. or. rom. ținută la 27 Octombrie 1917.

Dr. I. Dobre m. p. Solomon Giurcoane m. p. preș. com. ppresb. not. com. protop.

Nr. 8550 Plen, aprobat în ședința plenară a consistorului arhidiecezan, ținută în Sibiu, la 6 Noemvrie 1917.

Vasile Mangra m. p., arhiepiscop.

Dr. Octavian Costea m. p., secretar.

Nr. 220/1917 of. ppresb. (217) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de paroh din parohia de clasa a III-a Roiana-Blenchi prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B, spre întregirea dotațunei preoștei din ajutorul dela stat.

Concurenții au așteptat rugările concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis îndată mai sus, și a se prezenta în timpul regulamentar, pe lângă prealabila încunoștințare a subscrisului protopresbiter, în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la biserică parohială spre a cânta, predica și eventual a liturgisi.

De 5 Noemvrie 1917.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. rom. Deș în contelegeră cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermann, protopresbiter.

Nr. 440/1917. (241) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III Retisdorf, protopresbiteral Sighișoarei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în tabela B, pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și aștepte cererile instruite conform normelor în vigoare în terminul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu strictă observare a dispoziției din Regulamentul pentru parohii, să se prezinte poporului în biserică spre a cânta, respectiv a celebra și cuvânta.

Sighișoara, (Segesvár) 31 Oct. 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sighișoara în contelegeră cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan, protopop.

Nr. 8540

(249) 2-3

Concurs.

In scopul conferirei de stipendii și ajutoare pe anul 1918 din fundația „An Dronic” :

I. Pentru înălțarea de orice meserie.

II. Pentru sodalii, deveniți atari în decursul anului 1917.

III. Pentru sodalii, care au lucrat fără intrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condiții:

Toți potenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Carte de botez;

2. Atestat dela comună, despre avereia proprie ori a parintilor;

3. Atestat familiar dela parohul locului despre familia parintilor concurențului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa, având a se indica în acest atestat: căi princi minoreni sunt în familie, căi cercetează școală, și căi mai sunt la meseria.

Concurenții pot fi numai Români ortodocși născuți în arhidieceza Transilvaniei. În special au să dovedească:

I. Invățăci

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății; b) că au cercetat școală poporă; ori alta școală superioară;

c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat).

d) adeverință dela măestrul despre sporul cel arătat în meserie, despre diligență și purtarea morală; vidimătă de catelul sau parohul local.

Contractul trebuie acclus la cerere în original, sau în copie autenticată.

II. Sodalii

a) că au terminat anii de înălțăci, ceeace vor dovedi prin atestatul autoritații industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor, ceeace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestrul;

c) ceice vor dovedi, că sunt membri ai vreunei reununi de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferiți.

III. Sodalii care sunt în condiții de a deveni măestri:

a) să aibă certificat de măestrul;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără intrerupere în calitate de călă, ceeace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverință dela măestrii la cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voiește să se așzeze ca măestri, ce fel de mijloace mai au pentru a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial, că cercetează biserică și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate Consistorului arhidiecezan gr. oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1917 st. v.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după terminu nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 6 Noemvrie 1917.

Consistorul arhidiecezan.**In arândă.**

O livadă de 2 jugere, lângă drumul Nocrichului, este de dat în arândă. A se întreba în comuna Gușterița (Hammersdorf, Szenterzsébet) Nr. 191. (254) 2-2

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.**Trei predică**

de Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto. Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

Nr. 337/1917

(242) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II Almașul-mare-Joseni, devenită vacanță prin trecerea fostului paroh la altă parohie, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru congruă.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, sunt a se înainta la subsemnatul oficiu în terminul deschis, iar reținării să se prezinteze — cu stirea protopopului — în comună spre a canta, a predica și eventual a oficia.

Geoagiu (Algyógy), 27 Oct. 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Geoagiu în contelegeră cu comitetul parohial.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 255/1927.

(243) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Craiva, (cl. III-a) se publică nou concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele, cu întregirea prescrisă dela stat, sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în terminul sus indicat, în care timp concurenții se vor prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică — pe lângă observarea restricțiunilor reglementare — spre a canta și predica, eventual a celebrei.

Alba-Iulia, 24 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral rom. ort. al tractului Alba-Iulia, în contelegeră cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Ad. Nr. 738/1917

(244) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Sâmbăta super apus, tractul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele arătate în coala B, și congruă dela stat.

Cererile să se trimîtă în terminul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții să se prezinte cu prealabilă încrieștiare a oficiului protopresbiteral în vre-o Dumineacă sau sărbătoare spre a canta sau cuvânta.

Făgăraș, la 29 Octombrie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Făgăraș în contelegeră cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Măcelarii, cârnățarii și neguștorii de cârnățarie din Sibiu au hotărât, ca în zilele de Dumineacă, în luna Decembrie, Ianuar și Februar, să-și înțâi pravăliile închise (250) 2-2

Publicație.

Moara cu 2 pietri a bisericii gr.-cat. din Magyarigen-Ighiș, afătore pe râul de munte din hotarul Ighișului, cu grădină de pomi în extensie de cca 2 iug. se dă în arândă pe un ciclu de 3 sau 6 ani, începând cu 1 Ianuarie 1918 st. n. Licitare se va face la 19/6 Decembrie 1917, în școală gr.-cat. din Magyarigen-Ighiș.

Pretul de strigare 1000 cor. Aceia, cari doresc să iee parte la licitație, au să depună la oficiul parohial 10% din prețul de strigare.

Condițiile de licitație se pot afla în cancelaria oficiului parohial în orele de oficiu.

Magyarigen-Ighiș, 21 Noemvrie 1917.

Alexandru Andrea, Ioan Dobo,
preot gr.-cat. (245) 3-3 curator.

Publicație.

Comuna biserică română ortodoxă din Boiu (comitatul Sibiu), esărândează pe calea licitației publice localitatea sa de boltă situată în mijlocul comunei, pe timp de 3 ani.

Licitatia se va ține în 3/6 Decembrie a.c. la 3 ore p.m. în localul edificiului școlar.

Condițiile în această privință se pot vedea la oficiul parohial.

Boiu, 12/25 Noemvrie 1917.

(257) 1-3

Ioan Druhora,
presbiter rom. ort.

De vânzare.

O moară cu motor de benzina de 8 puteri. Datorii au să se adreze la **Ioan Muntean** în Sadu Nr. 295 u. p. Nagydisznód (Szeben megye).

(256) 1-3

De vânzare.

O calească usoară (trăsură pe arcuri), penru un cal, se află de vânzare cu preț ieftin. A se întreba: în Sibiu, Burbergasse 35. (258) 1-2

Scriitor sau scriitoare.

La primăria din Rașinari a.ă. aplică imediată un **scriitor sau scriitoare**. Condiții favorabile. Oferte să se adreze primăriei înșirându-se și condițiile. (255) 1-3